

SU SİNEKLERİ 1932

Mahmut Yesari 1895-1945

Kişiler

Sabbek Yoksul bir ailenin lise çağındaki kızı olan Sabbek, sinema oyuncularının gösterişli hayatına tutkundur. Kendi hayatını bir sinema filmi olarak görür. Kendisi gibi genç olan arkadaş çevresiyle aralarındaki tek tartışma konusu sinema sanatlarının yaşamları ve filmleridir. Ailesiyle arasında bir çatışma olan Sabbek, maddi imkânsızlıklara rağmen gösteriş merakından vazgeçmez. Bu merakın bir sonucu olarak arkadaşlarıyla bir kamp etkinliğine katılacaktır.

Nuran Sabbek'in en yakın arkadaşıdır. Nuran da tıpkı Sabbek gibi sinemadaki yaşama tutkundur. Annesi hasta olsa da Nuran bu durumu umursamaz, zira düşündüğü tek şey sinema sanatçıları ve filmlerdeki gösterişli yaşamdır.

Nezahat Hanım Sabbek'in arkadaş çevresinden Fatma'nın annesidir. Fatma kampa katılmak için annesinden izin istemiş, bunun üzerine Nezahat Hanım bunu fırsat bilerek kızlarla kampa katılmaya karar vermiştir. Nitekim kocası, kızının kampa katılmasına ancak annesi gelirse izin verebilecektir. Genç kızlarla bir kıskançlık yarışına girecek olan Nezahat Hanım, gençlik hırslarını kamp hayatında yaşamaktan geri durmayacaktır.

Fatma Nezahat Hanım'ın kızı, Sabbek ve Nuran'ın arkadaşıdır. Fatma da arkadaşları gibi gösteriş meraklısı bir genç kızdır. Kampa gitmek için annesini ikna etmeye çalışmıştır fakat en sonunda annesi Nezahat Hanım da kampa katılmaya karar vermiştir. Fatma annesinin kamptaki tavırlarını telaşla seyretmektedir. En sonunda annesinin hırslarının kurbanı olacaktır.

Dürdane Sabbek'in arkadaş grubundan olan Dürdane, tıpkı diğer kızlar gibi bir sinema tutkunu olmasının yanında zengin bir ailenin çocuğudur. Kampa katılma kararı aldığı anda babası kampın tüm masraflarını karşılar zira kızının ilgi odağında olmasını istemektedir.

Ayfer Sabbek ve Nuran'ın arkadaş çevresinden olan Ayfer, diğer kızların aksine daha samimi ve durgun bir kişiliktir. Kampta baş gösterecek olan kıskançlık ve gösteriş yarışına katlanamayarak erkenden ayrılacaktır.

ÖYKÜ

Sabbek'in mezuniyeti Lise çağındaki Sabbek'in mezuniyet günü gelmiştir. Evde ailesi heyecanlı bir şekilde kızlarının okulu bitirdiğini duymak istemektedir. Ancak Sabbek o gün eve çok geç saate kadar uğramaz. Arkadaşlarıyla gezmeye gitmiştir. Sabbek'in en yakın arkadaşı Nuran, okula hiç uğramadığı ve dersleri astığı için sınıfta kalmıştır. Sabbek eve geldiğinde kendisinin de iki dersi bırakarak mezun olmadığını ailesine söyler. Ailesinin bu duruma canı sıkılır. Sabbek, tıpkı diğer yakın arkadaşları gibi akli fikri gösterişli sinema hayatında olan bir genç kızdır. Sinema oyuncularının gösterişli yaşamlarından etkilenmiş olan bu genç kızlar, kendilerini ve aşık oldukları erkekleri sinema oyuncularının isimleriyle benzeştirirler. Kendi hayatları da onların gözlerinde bir film gibidir.

Sabbek'in gösteriş merakı Sabbek, diğer arkadaşlarının aksine fakir bir aileye mensuptur. Ancak şımarık yetiştirildiği için bu durumu umursamaz. Ailesinin durumunu hiç önemsemeden, diğer arkadaşlarıyla birlikteyken küçük düşmemek için yüksek harcamalar yapar. Parasız kaldığında annesi ve büyükannesinin son parasını çalacak kadar ileri gider. Ailesi Sabbek'in gençlik çağında daha da hırçınlaşmasından korktukları için istediği her şeyi yapmaktadır. Kıyafet masraflarını karşılamak için eski eşyalarını satarlar. Sabbek, Nuran ve Dürdane gibi zengin arkadaşlarından geri kalmamak için ailesinin maddi durumunu umursızca zorlamaktadır.

Kamp planı Sabbek ve Nuran, sinema sanatçılarına benzettikleri gençlere ilgi duymaktadırlar. Bu gençlerden biri olan Turhan, sinemada rastladığı Nuran ve Sabbek'e kamp yapmayı planladığını söyler. Bu planı duyan ikili, çok heyecanlanarak kampa katılmak istediklerini söylerler. Turhan, kampa kalabalık bir erkek arkadaş grubuyla katılacaktır. Söz konusu kamp planı, kısa bir süre içerisinde Sabbek ve

Nuran'ın arkadaş çevresinde duyulur. Fatma, Dürdane ve Ayfer de kampa katılmak isterler. Böylece sinema ve gösteriş meraklısı olan bu genç kız grubu, kampa katılma hazırlıkları yaparlar. Bu planın önündeki en büyük engel ailelerini ikna etmektir.

Nezahat Hanım'ın kampa katılma kararı Nuran ve Sabbek'in arkadaş çevresinden olan Fatma, kamp için izin almakta babasından çekinmektedir. Bu nedenle konuyu önce annesine açar. Fatma'nın kendisine daha yakın gördüğü Nezahat Hanım, hovardalığa meyilli bir kadın olduğu için kamp fırsatını kaçırmak istemez. Bu nedenle, kızına göz kulak olma bahanesiyle kampa katılmaya karar verir. Fatma, annesinin bu kararına çok sevinmiştir zira böylece kampa gönül rahatlığıyla gidebilecektir. Nuran ve Sabbek de Nezahat Hanım'ın katılma kararını duyunca sevinirler zira böylece ailelerinden rahatça izin alabileceklerdir.

Kamp hazırlıkları Kampa katılırken adeta bir gösteriş yarışı başlamıştır. Sabbek'in ailesi maddi durumlarını daha da zorlayarak Sabbek'in kıyafet parasını çıkarırlar. Sabbek kendisine pahalı elbiseler diktirir. Fatma ve annesi Nezahat Hanım da beğenilme arzusuyla kendilerine pahalı kıyafetler diktirirler. Nezahat Hanım, gençlerin arasında sırtmamak için genç görünebileceği kıyafetler diktirmiştir. Dürdane'nin babası, kızının arka planda kalmasını istemediği için büyük masraflar altına girerek çadırdan ecza dolabına kadar kampın bütün eksiklerini giderir. Kampa kimin daha şık geleceği, kimin daha çok çaba harcadığı adeta bir yarışa dönüşmüştür. Dürdane'nin babası hazırlıkları o kadar çok abartır ki, planlanan günden ancak bir hafta sonra kamp hazırlıkları tamamlanabilir.

Kampa geliş ve çevredeki köylülerin merakı Grup kampa ayak basar basmaz, çevredeki köylüler merakla kamp çevresine toplanmıştır. Kampta olan biteni merakla gözlemekteydiler. Bu durum, sinema ve gösteriş meraklısı genç grubu görünürde rahatsız etse de, aslında izlenmekten çok memnun olurlar. Çok geçmeden köylüler arasında kamp sakinleri hakkında dedikodular başlar.

Kıskançlık çatışmaları Kısa bir süre sonra kamp içerisinde kıskançlık çatışmaları başlar. Genç kızlar, kamptaki erkekler tarafından beğenilme yarışına girerler. Dürdane tüm ilgiyi kendisine çekmek istemektedir. Bu durum Sabbek'in sinirini bozar. Diğer yandan Nezahat Hanım, yaş farkına rağmen erkeklerle yakın bir ilişki kurmaya başlamıştır. Kısa bir süre içerisinde kampın gözdesi hâline gelir. Dahası kızlar arasındaki bireysel çatışmaları iki yüzlülükle sürdürmektedir. Herkesle iyi geçinmeye çalışan Nezahat Hanım, kamptaki erkeklerden birine yakın bir ilgi göstermektedir. Hem Sabbek hem de Nuran, Nezahat Hanım'ın iki yüzlüğüne ve ilgi merakına katlanamazlar. Bu kıskançlık çatışmalarına dayanamayan Ayfer, kamptan ayrılır.

Sabbek ve Nuran uyuşturucuya alışır Sabbek, kamptaki Naim adında bir gençten hoşlanmaktadır. Nuran ise Naim'in arkadaşı Hüsrev'e aşık olmuştur. İki genç kız, bu iki erkekle yakınlaşmak için her yolu denerler. Bir akşam Sabbek, Naim'e tekne gezintisi yapmayı teklif eder. Tekneyle açıldıklarında Sabbek, Naim'in ikram ettiği içkiyi içip kendinden geçer. Bu sırada Naim'le yakınlaşırlar. Kısa bir süre sonra Sabbek, Nuran'a Hüsrev'le yakınlaşması için yardım eder. Hüsrev'e Nuran'ın hasta olduğunu söyleyip yanına gönderir. Bunun üzerine Hüsrev, Nuran'ı alıp balığa götürür. Yalnız kaldıkları sırada Hüsrev Nuran'a kokain içmesini teklif eder. Nuran bunu kabul eder ve kokaini içtikten sonra kendisinden geçer. Hüsrev'den öğrendiğine göre Naim, Sabbek'le yalnız kaldıkları gece Sabbek'in içkisine de kokain koymuştur. Böylece Nuran ve Sabbek, erkeklerle her buluştuklarında kokain içmeye başlarlar.

Sabbek ve Nuran'ın hayal kırıklığı Nuran'ın ilişki yaşadığı Hüsrev kamp dışında çok sık zaman geçirmeye başlamıştır. Diğer erkeklerle birlikte poker oynama bahanesiyle yakın bir yerdeki köşke gidip gelir. Sevgilisinden şüphelenmeye başlamış olan Nuran, bir gün Hüsrev'i gizlice takip eder. Köşke geldiğinde Hüsrev'i başka bir kadınla yakınlaşırken görür. Bu, Nuran'ı büyük bir şoka ve hayal kırıklığına uğratar. Sabbek de Naim'den ilk günlerdeki gibi ilgi görememektedir. Dahası Nezahat Hanım şimdi de Naim'e yanaşmaktadır. Nezahat Hanım'dan şüphelenen Sabbek, bir gece gizlice onun çadırına gider ve içeride bir erkeğin olduğunu fark eder. Çadıra yanaşmadan ayağı takılıp düşünce içerideki erkek koşarak uzaklaşır. Bu kişi Sabbek'in sevgilisi Naim'dir. İlgilendikleri erkekler tarafından aldatılan Sabbek ve Nuran büyük bir üzüntü ve hayal kırıklığına düşerler.

Sabbek ve Nuran'ın intihar teşebbüsü Uyuşturucu kullanmaktan sinirleri iyice yıpranmış olan Sabbek ve Nuran, kendileri bir sinema filmindeymiş gibi diğer insanları cezalandırma niyetiyle intihar etmeye karar verirler. Kendi ölümlerini kafalarında canlandırıp, gazetelerde çıkacak resimlerini hayal ederler. İntihar, bu iki genç kız için bir çeşit meşhur olma yoluna dönüşmüştür. İntihar planı uyarınca birbirlerini kendilerine ipe bağlayıp denize atacaktırlar. İntihardan bir gün önce Sabbek, karısının diğer erkeklerle

yaptığı her şeyi anlatan bir mektup yazarak Nezahat Hanım'ın kocasına gönderir. İkili, Nuran'da kalan son kokaini de içip kendilerini denize atarlar.

Sabbek ve Nuran'ın sonu İki genç kız, denize düştüklerini gören balıkçıların son anda müdahale etmesiyle ölümden kurtulmuşlardır. Bu olaydan sonra aileleri, sert önemler alarak iki genç kızı da gösterişli yaşam arzusundan uzaklaştırırlar. Hem Nuran hem de Sabbek evlendirilir. Nezahat Hanım'ın kocası olanları duyduktan sonra boşanmıştır. Kızı Fatma'yla beraber yaşamaya başlayan Nezahat Hanım, yine rahat duramamıştır. Geçimini sağlamak için kız Fatma'yı, Dürdane'nin zengin babasının metresi olmaya teşvik etmiştir. Bunun sonunca Fatma da şık giysiler ve lüks arabalarla bir metres hayatı yaşamaya başlamıştır. Şöhret ve gösteriş meraklısı olan bu genç kızların hayatı böylece sakin ve mutsuz bir yaşamla sonuçlanmıştır.

TEMALAR

Sinema Romanın ana teması sinemadır. Bir grup genç kızın sinema ve sinema sanatçılarından etkilenişi romanda temel unsur olarak işlenir. Roman karakterleri kendilerini ve aşık oldukları kişileri sinema oyuncularıyla özdeşleştirmiştir. Bu durumun sonucu olarak gerçek yaşamdan koparak yozlaşırlar. Bu açıdan romanın, sinema ve şöhret merakının kişileri sürüklediği durumu etkili bir şekilde gözler önüne serdiği söylenebilir.

Toplumsal yozlaşma Romanın ikincil önemdeki teması toplumsal yozlaşmadır. Nitekim şöhret ve gösteriş merakının sonucunda kişisel ilişkilerdeki dönüşüm, eleştirel bir bakış açısıyla işlenmiştir. Bu dönüşümün bir sonucu olarak romanın ana karakterlerini teşkil eden genç kızlar intihara ve yuğurucuya yönelmişlerdir.

KARAKTER ANALİZİ

Sabbek (Kurnaz)

Karakter Diğer genç kızlar gibi gösteriş meraklısı olmasının yanında Sabbek, kurnaz bir karakterdir. Keza çevresindeki ilişkileri nasıl yöneteceğini ve manipüle edeceğini bilir. Ailesine ve arkadaşlarına ustaca yalan söyleyebilmektedir. Kampta diğerleriyle giriştiği gösteriş yarışında kurnazlığıyla ön plana çıkar.

Aktivite Liseye devam etmesine rağmen zamanının büyük çoğunluğunu arkadaşlarıyla geçirmektedir. En büyük tutkusu olan sinema ve sinema sanatçıları hakkında muhabbet etmekte ve yeni filmleri seyretmeye gitmektedir. Annesi ve büyükannesiyle birlikte yaşamaktadır ancak başına buyruk bir yaşam sürmektedir.

ÖRNEK ANILAR

Kurnaz Kampta Sabbek ve Dürdane arasında bir çekişme yaşanmaktadır. Bu tür çekişmelerde Sabbek'in karşısında yer alanlar, onun ne kadar kurnaz olduğunu bildikleri için geri adım atarlar. Dürdane için de aynı durum söz konusudur. "Dürdane, Sabbek'in bilgiçliğini, kurnazlığını bildiği için buna inanıvermiştir. Onun biraz evvelki hiddetinin, kendisini atlatmak için yapmacık olduğuna hükmetti. Aynı zamanda, Sabbek'in etrafında alaka uyandırmaya muvaffak olmasını çekemedi."

Nuran (Hayalci)

Karakter Sinema tutkunu genç kızlar arasında Nuran, hayalcilik söz konusu olduğunda başı çekmektedir. Sabbek'e oranla daha naif ve daha hayalci bir tiptir. Gerçek yaşamdan uzaklaşarak, sevdiği aktörlerle başka bir yaşamın hayalini kurar. Bu karakter yapısı nedeniyle uyğurucu kullanmaya daha yatkındır.

Aktivite Annesiyle birlikte yaşayan Nuran, Sabbek'in lise sınıf arkadaşıdır. Okulu umursamadığı için sınıfta kalmıştır. Onun da tıpkı Sabbek gibi tek uğraşı sinema ve aktörlerin gösterişli yaşamlarıyla ilgilenmektir. Sık sık sinemaya gider ve arkadaşlarıyla görüşüp sinema oyuncuları hakkında muhabbet eder.

ÖRNEK ANILAR

Hayalci Yine sinemaya geldiği günlerden birinde Nuran, sevdiği sinema aktörüne benzeyen erkeği bulmuş olmanın sevincini yaşayarak hayale dalar: “Nuran, locaya girdiği zaman elektriklerin söndüğünün, salonun karardığının hiç farkında değildi. Gözlerinin önünde, dizi dizi, sayısız barfiksler sıralanmıştı; sevincinden hepsinde birer kere sallanıp, birinden öbürüne, öbüründen ötekine, birey sıçrayışta atlamak, sıçrayıp atlamak, sıçrayıp atlamak istiyordu: ‘Valentino’mu buldum!’”

Nezahat Hanım (İki yüzlü)

Karakter İlerlemiş yaşına rağmen genç kızların arasına katılan Nezahat Hanım, gençlik hırslarını yaşamak isteyen iki yüzlü bir karakterdir. Kendi çıkarı ve herkesle iyi geçinmek için iki yüzlü davranışlarda bulunmaktan çekinmemektedir. Bu karakter yapısı nedeniyle kampa katılan diğer kızların tepkisini çekmiştir.

Aktivite Bir ev hanımıdır. Kocasını üzerinde otorite kurmuştur ve yalanlarla hem kocasını hem de kızını istediği gibi yönetmektedir. Kampa katıldığından beri erkeklerle ilişki yaşama peşindedir. Çeşitli oyunlarla diğer kızları saf dışı bırakarak kampa birden fazla erkekle ilişki yaşar.

ÖRNEK ANILAR

İki yüzlü Nezahat Hanım, kampa katıldığından beri herkesi yönetmek için iki yüzlü tavırlar sergilemektedir. Birbiriyle kıskançlık yarışı içerisinde olan Sabbek ve Dürdane’ye iki yüzlü bir tavırla yaklaşarak onları kendisine bağlamak ister: “Sabbek’e başka, Dürdane’ye başka lisan kullanması, Nezahat Hanım’ın gizli gizli hazırladığı bir planın ilk hamleleriydi. ‘Tavşana kaç, tazıya tut’ politikasını gütmekten maksadı şuydu: Sabbek’i de, Dürdane’yi de kendine dost edip, bildiği gibi avutacak, dilediği gibi oynayacaktır”

Fatma (Küstah)

Karakter Nezahat Hanım’ın kızı olan Fatma, diğerleri gibi gösteriş meraklısı olmasının yanı sıra, küstah bir karakterdir. Annesi kampa katılmaya karar verince diğer arkadaşları ailelerinden daha kolay izin alabilmiştir. Fatma ise annesi nedeniyle sağladığı bu yardımı, küstahça diğerlerinin yüzüne vuran bir tiptir.

Aktivite Babasından çekinen Fatma, genellikle evde vakit geçirir. Annesinin sinsi planlarının nesnesi konumundadır. Bu nedenle bir yandan kendisi gibi genç arkadaşlarıyla çeşitli aktivitelerde bulunurken, diğer yandan annesinin planlarıyla uğraşmaktadır. Nezahat Hanım’ın çabaları sonucunda zengin bir erkeğin metresi olmuştur.

ÖRNEK ANILAR

Küstah Kamp hazırlıklarına son anda annesi Nezahat Hanım’ın gelişiyile müdahale eden Fatma, bu katkısı nedeniyle küstahça tavırlar sergilemektedir. Ancak arkadaşları bu durumdan rahatsız olurlar. “Fatma, ‘çorbada maydanozu yokken’ haftalarca kayıplara karışmış, birden çıkıvermiş ve onları müşkül vaziyetten kurtarmıştır. Fatma küstahlık etmese, alçakgönüllülük gösterse, Dürdane affedecekti.”

Dürdane (Şımarık)

Karakter Zengin bir ailenin çocuğu olan Dürdane, oldukça şımarık bir tiptir. İlginin her zaman kendisinde olmasını istemektedir. Bu nedenle çevresindekilerle bir kıskançlık yarışına girer. Babasının kamp için yaptığı masraflardan hareketle kamp süresince diğerlerini rahatsız eden şımarık davranışlar sergiler.

Aktivite Diğer arkadaşları gibi sinema tutkunu olan Dürdane, ailesinin zengin oluşu nedeniyle yalnızca eğlenmekle meşguldür. O da tıpkı Nuran gibi derslerini boşlamıştır. Kamp süresince, ilgi odağındaki kişi olmakla uğraşır ve bu nedenle diğerleriyle sürekli bir çekişme hâlinindedir.

ÖRNEK ANILAR

Şımarık Zengin bir ailede büyüyen Dürdane’nin tüm istekleri ailesi tarafından koşulsuzca karşılanmıştır. Bu durum Dürdane’yi hazımsız bir şımarıklığa itmiştir. “Dürdane, hazımsızlık kurbanı şımarıklardandı.

Kendi nefesine karşı bile samimi değildi; sabahleyin gördüğü şey, öğleye kadar taklit eder; öğleden sonra beğendiğine de akşama kadar özenirdi.”

Ayfer (Uysal)

Karakter Arkadaş çevresindeki şımarıklığa ve gösteriş merakına rağmen Ayfer, durgun ve sakin bir karaktere sahiptir. Uysal karakter yapısı nedeniyle arkadaşlarının kamptaki kıskançlık oyunlarına katlanamayarak erkenden ayrılmıştır.

Aktivite Lise çağında bir genç kızdır. Kamp süresince diğer arkadaşları çeşitli planlar kurarak oyunlar oynarken Ayfer, kendi köşesinde durgun bir şekilde kalmıştır. Diğerlerinin dertlerini dinleyerek arkadaşlarına yardımcı olmaya çalışır.

ÖRNEK ANILAR

Uysal Kamp süresince yaşanan kıskançlık oyunları en sonunda durgun bir karakter olan Ayfer'in sınırlarını bozar. Ayfer bu çekişmeye tepki gösterince arkadaşları böylesine durgun bir kişiliğin gösterdiği aşırı tepkiye şaşırırlar. “Ayfer! Bunu söyleyen Ayfer miydi? İçlerinde en sessizleri, en uysalları olan Ayfer'in böyle birden, hem de bomba gibi patlayan bir şiddetle taşıp patlayıvereceğine ihtimal verilir miydi? Böyle ani bir sinir buhranı hepsinden ümit edilebilirdi. Lakin Ayfer için, akla gelmez, hatırlardan geçmezdi.”